

## Retningslinjer for genåbning af folkehøjskoler

---

22. juni 2020

Folkehøjskoler åbnes fra den 27. maj 2020. Der henvises til Sundhedsstyrelsens vejledning "COVID-19: Forebyggelse af smittespredning" gældende fra den 10. maj 2020 og andre relevante vejledninger fra sundhedsmyndighederne: <https://www.sst.dk/da/Udgivelser/2020/COVID-19-Forebyggelse-af-smittespredning>. Nærværende retningslinjer er udarbejdet i samarbejde med Folkehøjskolernes Forening i Danmark og har været til høring i Sundhedsstyrelsen og Arbejdstilsynet.

Undervisningen på folkehøjskoler foregår som udgangspunkt fysisk på skolen. Skolerne skal fortsat tage sundhedsmæssige hensyn i organiseringen af undervisning for at undgå smittespredning. Undervisningen skal dog i videst muligt omfang leve op til de vanlige faglige krav. Der kan af hensyn til de sundhedsfaglige anbefalinger forekomme visse ændringer af timetal og fysisk tilstedeværelse.

Det bemærkes, at medarbejdere og kursister/elever på folkehøjskolerne er undtaget fra det gældende forsamlingsforbud i undervisningssammenhænge, herunder pædagogisk tilrettelagt samvær og almindeligt samvær. De sundhedsfaglige anbefalinger om isolation ved symptomer, hygiejne og afstand vil dog fortsat være gældende. Særlige retningslinjer for sociale aktiviteter med mange deltagere bør integreres i skolernes beredskabsplan for genåbning. Egentlige fester bør undgås.

Folkehøjskolerne er kendetegnet ved, at kursisterne/eleverne også bor og tilbringer deres fritid på skolen. Det har derfor været nødvendigt selvstændigt at drøfte retningslinjerne for folkehøjskolerne med sundhedsmyndighederne.

Generelt ved genåbningen bør der være fokus på, at dette er en overgangssituation, hvor ekstra foranstaltninger implementeres udover de normalt gældende anbefalinger og retningslinjer for området. Grundelementerne for forebyggelse af smittespredning bør iagttages af alle, og hvor et element ikke kan overholdes bør de andre intensiveres. Grundelementerne er, i prioriteret rækkefølge:

1. Isolation af personer med symptomer fx i eget hjem eller på sygehus.
2. Hygiejne med fokus på hostetikette, håndhygiejne og kontaktpunkter
3. Kontaktreduktion med fokus på afstand, hyppighed, varighed og barrierer

I genåbningen af folkehøjskolerne organiseres kursisterne/eleverne overordnet som følger:

- Kursisterne/eleverne kan med fordel organiseres i familiegupper. Anbefalingen om minimum 1 meters afstand kan fraviges for familiegupperne.
- Familieguppen defineres efter skolens fysiske indretning på kursisternes/elevernes bo-områder, hvor man deler værelser, toiletter, bad og evt. lokalt opholdsareal.
- En familieguppe må omfatte ca. 8 kursister/elever.

- Toilet- og bade faciliteter skal deles af færrest mulige kursister/elever. Hvor flere værelser deles om bade- og toilet faciliteter, bør der fastsættes en fordeling (hvilke værelser/familiegrupper bruger hvilke toiletter/bad).
- Medarbejderne indgår ikke i familiegrupperne, og anbefalingen om minimum 1 meter mellem medarbejdere og kursisterne/elevernes skal så vidt muligt overholdes både i undervisningen og samværsdelen.
- Kursister/elever, der selv vurderer at være i øget risiko for at blive smittet og alvorligt syg af Covid-19 jf. <https://www.sst.dk/da/corona/personer-i-oeget-risiko>, bør placeres i separate familiegrupper, og her er anbefalingen at holde minimum 2 meters afstand. Den enkelte folkehøjskole bør – om muligt allerede forud for kursets (gen)start – informere kursisterne/eleverne om, hvordan skolen håndterer denne situation.
- Omfanget af den enkelte folkehøjskoles faciliteter er afgørende for, hvor mange familiegrupper en folkehøjskole kan huse ad gangen.
- Medarbejdere, der selv vurderer at være i øget risiko for at blive smittet og alvorligt syg af Covid-19 jf. <https://www.sst.dk/da/corona/personer-i-oeget-risiko>, anbefales altid at holde minimum 2 meters afstand kursister/eleverne og andre medarbejdere mv.
- Arbejdsgiverne/folkehøjskolerne opfordres i øvrigt til inddragelse af medarbejderne i planlægning af de konkrete tiltag. Arbejdsgiverne skal som led i samarbejde om sikkerhed og sundhed på arbejdspladsen inddrage medarbejdere i planlægningen af konkrete tiltag med betydning herfor. Hvor der findes en arbejdsmiljøorganisation, skal det ske med inddragelse af denne.
- Det påhviler til hver en tid højskolens ledelse at vurdere, om skolens undervisning og aktiviteter kan gennemføres sundhedsmæssigt forsvarligt og i overensstemmelse med gældende retningslinjer. Hvis dette ikke er muligt, må de pågældende aktiviteter undlades eller aflyses.

**Tabel 1. Nærmere retningslinjer for genåbning af folkehøjskoler**

<p><b>Forberedelse af genåbningen</b></p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Lederen har, i samarbejde med de ansatte, inden for rammerne af lovgivningen og bestyrelsens beslutninger, ansvaret for undervisningens kvalitet i henhold til det lovregulerede formål og fastlægger undervisningens organisering og tilrettelæggelse under hensyntagen til de sundhedsfaglige anbefalinger.</li> <li>• Inden genåbning af de enkelte skoler skal der i samarbejde mellem ledelse og medarbejderrepræsentanter udarbejdes en beredskabsplan for genåbningen.</li> <li>• Planen skal som minimum indeholde retningslinjer for håndtering af smittetilfælde på skolen, evt. hjemtransport samt tilsyn med og evt. hjælp til COVID 19-positive kursister/elever.</li> <li>• Forud for åbningen skal skolen sikre grundig rengøring af alle lokaler. Fælles kontaktpunkter identificeres og markeres inden åbning.</li> <li>• Kursisterne/eleverne opfordres til at ankomme i bil og/eller uden for myldretiden for at aflaste den offentlige transport.</li> <li>• Ankomst til skolen bør opdeles på tidsintervaller for at undgå store forsamlinger.</li> <li>• Undervisningen påbegyndes med en instruktion af nærmere retningslinjer.</li> <li>• Kursister/elever skal forud for kursusstart orienteres om gældende retningslinjer.</li> <li>• Enhver højskole har, i forhold til aktivitet og deltagere, mulighed for at stille krav om, at kursister/elever er testet negativ umiddelbart før ankomst til kursusstart.</li> </ul>
<p><b>Håndtering af sygdom</b></p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Kursister/elever, der har symptomer på COVID-19, skal hurtigst muligt tage hjem og kontakte læge eller vagtlæge telefonisk mhp. vurdering og test.</li> <li>• Hvis man som kursist/elev har symptomer på COVID-19, og man ikke kan tage hjem med det samme, bør man isoleres på skolen, indtil man kan tage hjem. Kursisten/eleven må vende tilbage til aktiviteterne på skolen, når mistanke om COVID-19 er udelukket ved test eller 48 timer efter, at symptomerne er ophørt.</li> </ul>

	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Syge kursister/elever, der af særlige årsager ikke kan tage hjem, skal sættes i selv-isolation på skolen, indtil 48 timer efter symptomerne er ophørt. Der indrettes særlige eneværelser på skolen hertil, hvor kursisten/elevn kan isoleres. Der rengøres dagligt med særligt fokus på kontaktpunkter, bad og toilet mv. Sengetøj og lign. vaskes ved 60 grader. Der skal være særligt fokus på afspritning/rengøring ifm. overlevering og afhentning af madbakker og lign. Se i øvrigt retningslinjer for rengøring nedenfor samt <a href="https://www.sst.dk/da/Udgivelser/2020/Isolation-ved-paavist-COVID-19">https://www.sst.dk/da/Udgivelser/2020/Isolation-ved-paavist-COVID-19</a>.</li> <li>• Der rengøres særligt grundigt, der hvor medarbejdere og kursister/elever, der har haft symptomer på COVID-19, har opholdt sig. Sengetøj og lign. vaskes ved 60 grader.</li> <li>• Skolen skal stille værnemidler til rådighed for medarbejdere, som skal tilse en syg kursist/elev, herunder handsker, visir og eventuelt beskyttelsesdragt. Værnemidler er dog ikke nødvendigt, hvis anbefalingen om 1-2 meters afstand følges.</li> <li>• Bliver en kursist/elev konstateret smittet med COVID-19, skal alle kursister/elever i familiegruppen betragtes som nære kontakter, og skolen skal identificere andre mulige nære kontakter. Kontakterne skal tage hjem, isoleres og testes og kan afhængig af prøvesvar evt. vende tilbage senere jf. Sundhedsstyrelsens retningslinjer for dette: <a href="https://www.sst.dk/da/Nyheder/2020/Smitteopsporing-hos-naere-kontakter">https://www.sst.dk/da/Nyheder/2020/Smitteopsporing-hos-naere-kontakter</a>.</li> <li>• Hvis en medarbejder har symptomer på COVID-19, skal medarbejderen forlade skolen og søge isolation hurtigst muligt. Medarbejderen må vende tilbage, når mistanke om smitte er udelukket ved test eller 48 timer efter, at symptomerne er ophørt.</li> <li>• Det bemærkes, at man regnes for at være smittet, hvis man testes positiv for COVID-19 – både med og uden symptomer. I sådanne tilfælde skal man isolere sig i 7 dage efter testen er taget og anses herefter for smittefri. Dette gælder både kursister/elever og medarbejdere. Hvis man inden for de 7 dage udvikler symptomer skal der gå 48 timer efter symptomophør (og minimum de 7 dage), før man kan vende tilbage til aktiviteter på skolen. Der henvises i øvrigt til: <a href="https://www.sst.dk/da/nyheder/2020/information-til-dig-der-er-testet-positiv-for-ny-coronavirus-og-til-dig-der-skal-testes">https://www.sst.dk/da/nyheder/2020/information-til-dig-der-er-testet-positiv-for-ny-coronavirus-og-til-dig-der-skal-testes</a>.</li> <li>• Der kan forekomme ændringer af retningslinjerne for håndtering af sygdom, når ny vejledning fra Sundhedsstyrelsen foreligger.</li> </ul>
<b>Organisering af undervisningen og pædagogisk tilrettelagt samvær</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• De generelle anbefalinger til afstand på 1 meter gælder for alle kursister/elever, der ikke indbyrdes tilhører samme familiegruppe.</li> <li>• For aktiviteter med høj dråbeafgivelse, fx fællessang, følges anbefalingen om 2 meters afstand for alle kursister/elever, der ikke indbyrdes tilhører samme familiegruppe.</li> <li>• Anbefalingen om 2 meters afstand følges også af lærer/foredragsholder til første række.</li> <li>• Kursister/elever kan med fordel placeres med ansigtet vendt i samme retning. Ved ansigtvendte aktiviteter, herunder bordopstilling skal der ligeledes sikres 1 meters afstand. Dette gælder medmindre kursisterne/eleverne tilhører samme familiegruppe.</li> <li>• Der vil være aktiviteter eller situationer i undervisningen, hvor anbefalingen om 1 meters afstand ikke kan efterleves. I disse situationer er det vigtigt, at der er ekstra opmærksomhed på de generelle anbefalinger omkring hygiejne. Dette gælder fx for kursister/elever med handicap, som har brug for personlig hjælp for at kunne deltage i høj-skoleaktiviteterne på lige fod med de øvrige kursister/elever.</li> <li>• Undervisningen kan godt organiseres på tværs af familiegrupperne, så kursisterne/eleverne kan deltage på niveauhold og indgå i valgfag på tværs.</li> <li>• Kursisterne/eleverne vasker hænder eller spritter hænder mellem lokaleskift.</li> <li>• Sports- og idrætsaktiviteter med fysisk kontakt kan gennemføres, hvis der er stor opmærksomhed på øvrige anbefalinger, særligt vedr. hygiejne og forebyggelse af kontaktsmitte.</li> <li>• I værkstedsundervisning skal der i videst muligt omfang anvendes handsker.</li> <li>• Remedier, herunder værktøj, rengøres mellem hver brug. Alternativt anvendes personlige redskaber.</li> <li>• Ekskursioner skal afvikles under samme retningslinjer som der er gældende for det omgivende samfund, med mindre der er tale om afgrænsede rum/områder, der er forbeholdt</li> </ul>

	<p>skolens kursister/elever f.eks. i ekskursionsbusser, ophold i naturen eller særskilt reserverede lokaler.</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Der henvises i øvrigt til Kultursministeriets retlingslinjer for genåbning af udendørsaktiviteter for idræts- og foreningslivet mv. og underpunktet '<i>Særlige retningslinjer for medvirkende skuespillere, musikere, sangere og dansere, artister mv.</i>' i Kulturministeriets retningslinjer for genåbning af kulturproduktioner og kulturarrangementer med siddende publikum,</li> </ul>
<b>Kursister/elever, der deler værelse</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Der skal være mindst 1 meter mellem sengene på værelset (målt fra næse til næse på de sovende, ikke mellem sengekantene). Medmindre der er tale om kursister/elever, der ankommer til skolen som par og/eller familie/nær relation.</li> <li>• Kursisten/eleven har personlige håndklæder ved deling af toilet, håndvask med flydende sæbe og badefaciliteter i tilknytning til værelset.</li> <li>• Udluftning skal ske mindst to gange dagligt med gennemtræk i 10 minutter.</li> <li>• Rengøring dagligt af kontaktflader med vand og sæbe, bl.a. dør- og vindueshåndtag, stige til køjesenge, stikkontakter/lysafbrydere, bordoverflader, bordkanter og stole-rygge.</li> <li>• Kursister/elever bør undgå besøg på andre elever/kursisters værelser.</li> <li>• Toiletter og håndvaske, der benyttes af flere værelser, rengøres to gange dagligt.</li> <li>• Brusepladser svabes, og armaturer aftørres med papirserviet efter hver brug (se endvidere under 'Rengøring').</li> </ul>
<b>Måltider</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Der skal sikres grundig håndvask og/eller afspritning af hænderne forud for måltider.</li> <li>• Færdsel i spisesalen ensrettes så vidt muligt, så kontakt ansigt-til-ansigt minimeres, og kødannelse undgås.</li> <li>• Familiegrupperne kan udgøre kursisternes/elevernes faste spisegrupper, som placeres ved faste borde. Hvis måltidet ikke organiseres i familiegrupper, skal afstandskravet på 1 meter overholdes.</li> <li>• Antallet af kursister/elever i salen på samme tidspunkt må ikke være større end, at man kan overholde anbefalingen om afstand.</li> <li>• For at sikre min. 1 meters afstand mellem familiegrupperne eller mellem kursisterne/eleverne ved spisning kan det være nødvendigt, at kursisterne/eleverne spiser forskudt af hinanden.</li> <li>• Maden serveres enten som portionsanretninger eller ved bordene. Buffeter kan betjenes af personale eller få udvalgte kursister/elever. Det er ligeledes muligt at tilbyde buffet med portionsanrettet mad.</li> <li>• Borde og stolerygge aftørres med sæbevand efter hvert måltid.</li> <li>• Mellemmåltider serveres af enten personale eller af få udvalgte kursister/elever.</li> <li>• Kursisterne/eleverne kan deltage i madlavningen.</li> </ul>
<b>Kursisters/elevers frie tid (dvs. uden for undervisning og pædagogisk tilrettelagt samvær)</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Ved samvær med andre kursister/elever uden for familiegruppen skal anbefalingen om afstand på 1 meter i videst muligt omfang respekteres.</li> <li>• Der vil være aktiviteter eller situationer, hvor anbefalingen om 1 meters afstand ikke kan efterleves. I disse situationer er det vigtigt, at der er ekstra opmærksomhed på de generelle anbefalinger om hygiejne.</li> <li>• Kursisterne/eleverne må ikke opholde sig på andre familiegrupperes bo-områder i den frie tid.</li> <li>• Samvær med kursister/elever fra andre familiegrupper foregår på skolens øvrige fællesarealer og så vidt muligt udendørs.</li> <li>• Kursisterne/eleverne kan i deres frie tid benytte skolens sportsfaciliteter og værksteder under overholdelse af nærværende regler for samvær.</li> <li>• Der henvises i øvrigt til Kultursministeriets retlingslinjer for genåbning af udendørsaktiviteter for idræts- og foreningslivet mv. og underpunktet '<i>Særlige retningslinjer for medvirkende skuespillere, musikere, sangere og dansere, artister mv.</i>' i Kulturministeriets retningslinjer for genåbning af kulturproduktioner og kulturarrangementer med siddende publikum.</li> </ul>

<b>Rengøring</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Skolen skal gennemgå alle rengøringsrutiner på skolen og tage de fornødne forholdsregler for at sikre, at de overholder sundhedsmyndighedernes anbefalinger til rengøring ift. at forhindre smitte.</li> <li>• Kursisterne/eleverne kan deltage i rengøringen, såfremt nærværende retningslinjer overholdes.</li> <li>• Rengøring med vand og sæbe er i udgangspunktet tilstrækkeligt.</li> <li>• Fælles toiletter rengøres mindst to gange dagligt.</li> <li>• Borde- og kontaktpunkter rengøres mindst to gange dagligt, fx vandhaner, toiletknapper, toiletsæder, bordoverflader, dørhåndtag, gelændere, armlæn, lyskontakter o.l.</li> <li>• Skraldespande tømmes, inden de er helt fyldte og mindst en gang dagligt.</li> <li>• Værelser ryddes op og rengøres dagligt.</li> <li>• Indendørs fællesarealer rengøres dagligt.</li> <li>• Ovenstående retningslinjer vedr. rengøring kan fraviges, såfremt lokaler/værelser/fællesrum ikke har været benyttet siden seneste rengøring (f.eks. pga ekskursioner og lignende).</li> </ul>
<b>Kursisters/elevs færden uden for skolen</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Det skal præciseres overfor kursister/elever ,der forlader skolens matrikel, f.eks. ved indkøb og lignende, at de skal overholde de gældende retningslinjer for det øvrige samfund, herunder anbefalinger om afstand og forsamlingsbegrænsning.</li> <li>• Kursisterne/eleverne kan opfordres til, så vidt det er muligt, at blive på skolen i weekenderne frem til sommerferien. Dette vil dog ikke gøre sig gældende for kursister/elever på korte kurser.</li> </ul>
<b>Særlige retningslinjer for aktiviteter for børn på højskolernes korte familie og sommerkurser</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Dagsaktiviteter for børn op til 18 år i forbindelse med afvikling af familiekurser kan organiseres i faste legegrupper på op til 50 børn med et fast antal ledere per gruppe.</li> <li>• Der kan tages udgangspunkt i legegrupperne ift. undervisning og det pædagogisk tilrettelagte samvær. Afstandskravet på 1 m søges overholdt i legegrupperne. Hvor det ikke er muligt, bør der være stor opmærksomhed på særligt håndhygiejne, hostetikette og forebyggelse af kontaktsmitte. Dette gælder særligt i forbindelse med idræt og andre tilsvarende aktiviteter med bevægelse og fysisk kontakt.</li> <li>• Blanding af børn mellem grupperne bør begrænses. Børnene kan dog i mindre omfang samles på tværs, i det omfang det er nødvendigt eller hensigtsmæssigt bl.a. i forhold til børnenes trivsel. Også her er det særligt vigtigt at efterleve anbefalinger om høj rengørings- og hygiejnestandard.</li> <li>• Aktiviteterne bør så vidt muligt tilrettelægges udendørs eller andre steder, hvor det er nemmere at holde afstand. Udendørs aktiviteter indrettes så vidt muligt forskudt således, at mange børn ikke har aktiviteter på samme tid.</li> <li>• Smittespredning kan yderligere reduceres ved at begrænse ansigt-til-ansigt kontakt, f.eks. ved opstilling på rækker såvel i lokaler som udendørs, eller ved at øge afstand til mere end en meter ved ansigtsvendte opstillinger.</li> <li>• Tilrettelæggelsen af de konkrete dagsaktiviteter for børn bør - hvor intet andet er angivet - indrettes i henhold til herværende retningslinjer i øvrigt.</li> </ul>

Det bemærkes, at Kulturministeriet har noteret sig, at Folkehøjskolernes Forening i samarbejde med forskere fra Serumintitutet og Københavns Universitet afsøger mulighederne for et forskningsprojekt, der involverer forsøg med andre retningslinjer end de ovenfor beskrevne. Retningslinjerne kan i lyset af et velbeskrevet forskningsprojekt evt. revideres for en afgrænset gruppe af højskoler. Der nedsættes en arbejdsgruppe med repræsentanter fra FFD og Kulturministeriet, som ser på udformingen af retningslinjer herfor. Sundhedsstyrelsen bistår med rådgivning.

Det bemærkes videre, at det er aftalt, at nærværende retningslinjer vil blive genbesøgt snarest med henblik på justering – i forhold til de lange kurser i efteråret 2020.